

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ เกษตรกรที่เป็นสมาชิกศูนย์ส่งเสริมกิจการโคนม เขตศรีนคร ซึ่งเข้าร่วม โครงการส่งเสริมการเลี้ยง โคนมภายใต้แผนปรับปรุง โครงสร้างและระบบ การผลิตการเกษตร ของกรมปศุสัตว์ มีจำนวนสมาชิกทั้งหมด 84 ฟาร์ม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ใช้แบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 4 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคลของเกษตรกร ซึ่งได้แก่ อายุ เพศ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา เป็นต้น

ตอนที่ 2 ข้อมูลปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจและปัจจัยทางด้านสังคมของเกษตรกร ซึ่งได้แก่ รายได้ การจ้างแรงงาน การได้รับข่าวสารทางการปศุสัตว์ (การเลี้ยงโคนม) การฝึกอบรม การปลูกพืช อาหารสัตว์ ฯลฯ

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับความสำเร็จจากการเลี้ยงโคนมของเกษตรกร ซึ่งได้แก่ จำนวนแม่ โคนม รายได้จากการเลี้ยงโคนม ความรู้ในการเลี้ยงโคนม

ตอนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการส่งเสริมการเลี้ยง โคนมของหน่วยงานรัฐ และสหกรณ์ต่างๆ

การให้คะแนนในการตอบคำถามด้านความรู้ในการเลี้ยงโคนม

- ผู้ที่ตอบคำถามถูกต้อง จะได้ 1 คะแนน
- ผู้ที่ตอบคำถามผิด จะได้ 0 คะแนน

คือค่าได้คะแนน

0-5 คะแนน = น้อย

6-10 คะแนน = พอใช้

11-15 คะแนน = ดี

16-20 คะแนน = ดีมาก

เกณฑ์การวัดความสำเร็จในการเลี้ยงโคนม

วัดจากรายได้การขายน้ำนมดิบของสมาชิก (ก่อนหักค่าใช้จ่าย) ระหว่างมกราคม 2544 – ธันวาคม 2544 คือ เกษตรกรที่เริ่มเลี้ยงปี 2538 มีรายได้ไม่ต่ำกว่า 153,000 บาทต่อฟาร์มต่อปีขึ้นไป และเกษตรกรที่เริ่มเลี้ยงปี 2540 มีรายได้ไม่ต่ำกว่า 117,000 บาทต่อฟาร์มต่อปีขึ้นไป ซึ่งใช้เกณฑ์ของกองส่งเสริมการปศุสัตว์ได้กำหนดไว้ ขณะนั้นน้ำนมดิบกิโลกรัมละ 7.50 บาท แต่ในปัจจุบันปี 2544 เกษตรกรขายน้ำนมดิบได้ในราคา กิโลกรัมละ 10.50 บาท จึงต้องปรับเพื่อให้เป็นปัจจุบัน ดังนี้ คือ เกษตรกรที่เริ่มเลี้ยงปี 2538 มีรายได้ไม่ต่ำกว่า 214,200 บาทต่อฟาร์มต่อปีขึ้นไป และเกษตรกรที่เริ่มเลี้ยงปี 2540 มีรายได้ไม่ต่ำกว่า 163,800 บาทต่อฟาร์มต่อปีขึ้นไป โดยปริมาณน้ำนมยังใช้เกณฑ์ของกองส่งเสริมการปศุสัตว์ กรมปศุสัตว์ได้กำหนดไว้เหมือนเดิม

การทดสอบแบบสอบถาม

การทดสอบความเที่ยงตรง (Validity) ของแบบสอบถามโดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปสัมภาษณ์จริงกับเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม ในเขตอำเภอทุ่งเสลี่ยม จังหวัดสุโขทัย ซึ่งเป็นพื้นที่ใกล้เคียงกับพื้นที่ที่จะทำการวิจัยแล้วนำมาปรับปรุงก่อนจะนำไปใช้จริงต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลจาก 2 แหล่งคือ

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data) ได้จากการนำแบบสอบถามไปสัมภาษณ์เกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมซึ่งเป็นสมาชิกศูนย์ส่งเสริมกิจการโคนมเขตศรีนคร จังหวัดสุโขทัย จำนวน 84 ราย
2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) ได้มาจากการค้นคว้าจากหนังสือวิทยานิพนธ์ และเอกสารต่าง ๆ ที่ได้จากสำนักงานปศุสัตว์ จังหวัดสุโขทัย องค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย สหกรณ์นิคมสวรรคโลก จำกัด สหกรณ์การเกษตรสวรรคโลก จำกัด เป็นต้น

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้ใช้ โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for the Social Science : SPSS/PC+)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคล ข้อมูลปัจจัยทางเศรษฐกิจ และปัจจัยทางสังคม ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage), ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean), ค่าความถี่ (Frequency), ค่าสูงสุด (Maximum), ค่าต่ำสุด (Minimum) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. ใช้สถิติไคสแควร์ (Chi-Square) ในการวิเคราะห์เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม โดยซึ่งมีสูตรในการคำนวณดังนี้

$$\chi^2 = \frac{\sum (O-E)^2}{E}$$

เมื่อ χ^2 = ค่าไคสแควร์
 O = ค่าความถี่ที่ได้จากการสังเกต (Observed Frequency)
 E = ค่าความถี่ที่ได้ตามที่คาดหวัง (Expected Frequency)